

17.08.2022

Pormestari

98 §**Lausunto valtiovarainministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi kuntien tilatietoja koskevaksi lainsäädännöksi**

HEL 2022-007682 T 03 00 00

VN/2351/2021

Päätös

Pormestari päätti antaa valtiovarainministeriölle seuraavan lausunnon luonnoksesta hallituksen esitykseksi kuntien tilatietoja koskevaksi lainsäädännöksi:

Pidättekö ehdotettavia lainsäädäntömuutoksia tarkoituksenmukaisina asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi?

Esityksen tavoitteena on luoda uusi tietopohja kuntien käytössä olevista toimitiloista yhtenäisin kriteerein ja tietomallien pohjalta, minkä arvioidaan tukevan tilojen omistamista ja käyttöä koskevaa toimitilajohdantamista, digitalisaation edistämistä ja ajantasaiseen tietoon perustuvaa tavoitteellista päätöksentekoa kunnissa.

Helsingin kaupungin näkemyksen mukaan lainsäädäntömuutoksista saatava hyöty on kyseenalainen suurille kaupungeille, joissa kiinteistöomaisuuden ammattimaiseen hoitoon tarvittavat resurssit ja osaaminen ovat jo olemassa. Lisäksi investointitarpeeseen vaikuttavat merkittävästi muun muassa rakennuskannan ikä ja kunto, kunnan väestörakenteen muutokset, tiloihin kohdistuvat toiminnallisten tarpeiden muutokset ja viranomaisvaatimukset, eikä ole nähtävissä, että tällä lainsäädännöllä voidaan vaikuttaa näihin investointitarpeen kannalta oleellisiin tekijöihin. Pääosa kuntien rakennuskannasta on kouluja ja päiväkotia.

Onko mielestänne tilatietojen määrittelyssä (liite) oikeat ja riittävän tasoiset tilatiedot mukana?

Kustannusten vertailukelpoisuuteen ja saatavuuteen vaikuttavat monet tekijät kuten se, onko vuosikorjauksia toteutettu kunnassa investointeina vai käyttötaloudesta, onko kiinteistöhoito ja puhtaanapito omaa työtä vai ostopalvelua, ja miten ja kuka nämä kunnassa hankkii (esimerkiksi liikuntarakennusten ylläpidon ja puhtaanapidon erottaminen toimintaan liittyvästä ylläpidosta). Myös sisäinen vuokra on määriteltävä kunnissa monin eri tavoin, eikä se välttämättä kata esimerkiksi kaikkia investointeihin liittyviä kustannuksia.

Joidenkin käyttökustannuksiin liittyvien tietojen voi olla haastavaa kerätä silloin, kun esimerkiksi puhtaanapitokustannukset tai sähkösovimukseen liittyvät asiat ovat vuokralaisen vastuulla.

17.08.2022

Pormestari

Esitettyjä kulutus- ja kustannustietoja ei ole raportoitavissa rakennustasolla, mutta suurimmalta osin ne voidaan muodostaa laskennallisesti ylemmältä kohdetasolta. Tämä vaikuttaa kuitenkin tiedon tarkkuustasoon kohteissa, joissa on esimerkiksi eri ikäisiä tai eri käytössä olevia rakennuksia.

Raportoitavien kulutus- ja kustannustietojen vertailukelpoisuuteen vaikuttaa suuresti rakennuksessa olevien tilojen todellinen käyttötarkoitus, käyttöaste ja kapasiteetti esimerkiksi käyttäjää, asiakasta tai oppilasta kohden sekä se, onko tila ympärivuorokautisessa käytössä. Tilatietojen määrittelystä ei ilmene, onko näitä tietoja tarkoitus kerätä tässä yhteydessä.

Investointitarpeen näkökulmasta tilojen käyttö- ja täyttöaste sekä rakennuskohtaiset investointi- ja elinkaarikustannukset olisivat tärkeitä tietoja, mutta niiden määrittely ja kerääminen on vaikeaa.

Kunnat: Millaisia tietoja lisäksi tarvitsette kunnassanne onnistuneen toimipaikkaverkoston ja tilajohtamisen toteuttamiseksi?

Palveluverkko- ja palvelutilaverkkosuunnittelun pohjaksi tarvitaan muun muassa väestö- ja paikkatietoja, joita kunta tuottaa itse omaan käyttöönsä.

Huomionne esitysluonnoksen vaikutusarvioinneista?

Kunnissa tuotetaan tietoa hyvin erilaisilla resursseilla, järjestelmillä ja laskentatavoilla, minkä vuoksi on haasteellista saada raportoitavasta tiedosta riittävän laadukasta, yhdenmukaista ja vertailukelpoista, jotta raportoinnista olisi hyötyä.

Pidätkö ehdotuksia toteuttamisaikataulusta ja kaksiosaisesta etenemisestä tarkoituksenmukaisina?

Kaksiosainen eteneminen on hyvä ratkaisu, mutta ehdotus aikataulusta on kokonaisuudessaan haasteellinen.

Lakiehdotuksessa viitataan annettavaan asetukseen ja raportoinnin käsikirjaan. Näiden sisältö pitäisi olla tiedossa pikimmiten, sillä ensimmäiseen raportointiajankohtaan on aikaa alle kaksi vuotta.

Muut mahdolliset huomionne esitysluonnoksesta

Tietokantapalvelun, jota Valtiokonttori alkaisi tuottaa tiedon yhtenäistä digitalisointia tukevana palveluna, tulisi olla kuntien käytettävissä myös siirtymävaiheen jälkeen, jos palvelu koetaan kunnissa tarpeelliseksi.

17.08.2022

Pormestari

Esitysluonnoksessa jää epäselväksi, miten valtakunnalliset tiedot ovat kuntien käytettävissä vuoden 2028 jälkeen kun tietokantapalvelu lakkaa (vrt. esitysluonnoksen kaavio s. 19).

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 8.6.2022
- 2 Lausuntopyyntö 8.6.2022, liite, esityksen sisältö
- 3 Lausuntopyyntö 8.6.2022, liite, tilatiedot

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet**Ote**

Valtiovarainministeriö

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunkiympäristön toimiala

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtiovarainministeriö pyytää 8.6.2022 kaupungin lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi kuntien tilatietoja koskevaksi lainsäädännöksi. Lausunnon määräaika on 17.8.2022. Lausuntopalaute pyydetään antamaan noudattaen lausuntopalvelussa olevaa lausuntopohjaa.

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi kuntalakia (410/2015) ja Valtiokonttorista annettua lakia (305/1991) kuntien käytössä olevia tiloja koskevien tilatietojen kokoamiseksi yhteiseen tietovarantoon yhteismitallisia ja vertailukelpoisia tietokriteereitä käyttäen.

Kuntien tehtävänä olisi toimittaa käytössään olevista tiloista tietoja Valtiokonttorin ylläpitämään tietovarantoon. Tiedot koskisivat tilojen perus-

17.08.2022

Pormestari

ominaisuuksia, käyttötarkoitusta, käyttäjätietoja yleisellä tasolla sekä tiloihin kohdistuvia kustannustietoja. Tietovarantoon osoitettavat tilojen perustiedot olisivat pääosin jo nykysäädösten nojalla pakollisia tuotettavia ja ylläpidettäviä tietoja esimerkiksi kunnallisen rakennusvalvonnan käyttöön tai valtakunnallisiin kiinteistö- ja rakennustietokantoihin. Tilojen käyttöä kuvaavat tiedot ja tilakustannuksia koskevat tiedot eivät sen sijaan olisi yhtä laajasti keskitettyihin tietovarantoihin jo nyt kerättäviä, miltä osin kyse olisi uudesta tiedon tuottamis- ja toimittamisveloitteesta. Tietojen määrittelyn ajan tasalla pitämisestä lainsäädännön voimaantulon jälkeen vastaisi valtiovarainministeriön vetämä tiedonmäärittysten ylläpidon yhteistyöryhmä. Tietovarantoon toimitettavista tilatiedoista ja teknisistä menettelyistä olisi tarkoitus säätää tarkemmin valtioneuvoston asetuksella sekä ministeriötasoisella asetuksella.

Lait ehdotetaan tulemaan voimaan 1.1.2023. Ensimmäinen tietojen toimittaminen tapahtuisi vuonna 2024.

Päätösehdotus on asiasta saadun kaupunkiympäristön toimialan lausunnon mukainen.

Helsingin kaupungin hallintosäännön 9 luvun 1 §:n 1 momentin 7 kohdan mukaan pormestari antaa kaupunginhallitukselta pyydettyjä lausuntoja, jollei asiaa sen periaatteellisen tai taloudellisen merkityksen johdosta ole saatettava kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 8.6.2022
- 2 Lausuntopyyntö 8.6.2022, liite, esityksen sisältö
- 3 Lausuntopyyntö 8.6.2022, liite, tilatiedot

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Valtiovarainministeriö

Otteen liitteet
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunkiympäristön toimiala

17.08.2022

Pormestari

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 98 §.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

17.08.2022

Pormestari

Juhana Vartiainen
pormestari

Päätös on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 18.08.2022.

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566